

Назаўсёды ў памяці народа

Г. І. Козел,
настаўнік пачатковых класаў вышэйшай катэгорыі
Падароскага НПК дзіцячы сад – сярэдня школа Ваўкавыскага раёна

Тэма Вялікай Айчыннай вайны надзвычай актуальная ў сучасным грамадстве. Але ў той жа час Вялікая Айчынная вайна для нашых дзяцей-далёкая гісторыя. Калі мы, педагогі, бацькі, не перададзім дзецям тое, што захоўваецца ў нашай памяці як сведчанне перажытага нашымі дзядулямі і бабулямі, сувязь часоў парушыцца. Неабходна паспрабаваць аднавіць гэтую сувязь, каб і нашы дзеці адчулі: яны маюць, хай і пасрэднае, дачыненне да тых далёкіх ваенных падзеяў. Пачынаць рабіць гэта трэба як мага раней, пакуль у падлеткаў яшчэ не прапала натуральная цікавасць да ўсяго таго, што адбываецца і адбылося некалі ў жыцці продкаў-беларусаў. Перамога 1945 года была перамогай нашага народа і нашай культуры. Школа з'яўляецца правадніком, які ўводзіць маладых грамадзян у свет гісторыі нашай Айчыны. І каб гэты свет працягваў сваё існаванне, нельга забываць слаўных традыцый. Знаёмства школьнікаў з гераічнымі старонкамі нашай Радзімы павінна адбывацца не толькі падчас вучэбных заняткаў, а і ў зносінах, дзе фарміруюцца асновы дружбы і ўзаемадапамогі, адбываецца духоўнае і фізічнае ўдасканаленне маладога арганізма школьніка, фарміруецца стойкая патрыятычная пазіцыя і адбываецца агульнае развіццё асобы, засвойваюцца нормы чалавечых зносін, пачуццёвае ўспрыманне свету.

Квест – гэта займальнае "жывая" гульня для 2 і больш каманд з некалькіх чалавек, якая можа праводзіцца як у памяшканні, так і на вуліцы. У гэтай займальнай прыгодзе не абыходзіцца без кемлівасці, лагічнага мыслення, эрудыцыі, а таксама спрыту, умення ўзаемадзейнічаць з таварышамі.

Каманды ў складзе 3-8 чалавек праходзяць выпрабаванні ў зададзеным кірунку (у пэўнай паслядоўнасці). Паслядоўнасць праходжання задаецца з дапамогай маршрутнага ліста, у якім паказаны парадак праходжання заданняў, парупэнне якога строга забаронена. У якасці падказкі для пошуку выдаецца план-схема мясцовасці з нумарамі станцый.

На кожным этапе вучні выконваюць заданні і атрымліваюць літары, з якіх складаюць слова. Камандам неабходна прайсці ўсе выпрабаванні і

выканаць заданні, запланаваныя арганізатарамі, і скласці лозунг “НЕ ВАЙНЕ!”. Вынік праходжання фіксуецца ў маршрутным ліст суддзямі на станцыях. Перамагае каманда, якая першай атрымала ўсе літары і склала лозунг “НЕ ВАЙНЕ!”. Перад кожным выпрабаваннем ёсць легенда, якая ўводзіць удзельнікаў у нейкую сітуацыю, якая павінна настроіць іх далейшую дзейнасць.

Дадзенае мерапрыемства накіравана на развіццё ў падлеткаў 10-14 гадоў валявых якасцей асобы, пачуцця калектывізму. Гэта вызначаецца перш за ўсё тым, што квест з’яўляецца для падлеткаў цікавым і ў той жа час сур’ёзным напрамкам практычнай дзейнасці патрыятычнага выхавання. Назаўжды ў патрыёта сваёй Радзімы застаецца памяць аб тых падзеях, якія праславілі наш беларускі народ і з’яўляюцца ўзорам для пераймання.

Квест «МЫ – пакаленне, якое нічога і ніколі не забывае!..»

Мэта гульні: фарміраванне ў вучняў высокай патрыятычнай свядомасці, пачуцця вернасці Айчыне.

Задачы: фарміраванне асобы, якая валодае якасцямі грамадзяніна-патрыёта, глыбокай цікавасці да гістарычных падзей роднай краіны, гераічных старонак гісторыі Айчыны;

развіццё грамадзянскасці, патрыятызму як найважнейшых духоўна-маральных і сацыяльных каштоўнасцей;

- выхаванне ў падростаючага пакалення гонару за сваю Радзіму, яе народ, гісторыю і ратную славу, выхаванне пачуцця павагі і ўдзячнасці да ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны за іх подзвіг, вернасць і адданасць Радзіме.

Абсталяванне: мультымедычная ўстаноўка, камп’ютар, музычная апаратура, карткі з заданнямі, маршрутныя лісты, назвы станцый.

Ход гульні

Усе каманды сабраны ў зале.

Адкрывае мерапрыемства відэаролік “Пра тую вясну”.

Вядучы 1: 22 чэрвеня 1941 года на нашу краіну напалі нямецкія захопнікі. Напалі нібы злодзеі, нібы разбойнікі. Яны хацелі захапіць нашы землі, нашы гарады і вёскі, а людзей зрабіць сваімі слугамі і рабамі. Пачалася Вялікая Айчынная вайна, якая працягвалася 4 цяжкія гады.

Вядучы 2: Вайна – страшнае слова! Усяго 5 літар, а колькі гора. Яна забрала 20 мільёнаў жыццяў! Гэта 14 тысяч забітых штодня, 600 тысяч чалавек у гадзіну, 10 тысяч чалавек у хвіліну! Калі б мы абвясцілі хвіліну маўчання па кожным загінуўшым, то краіна маўчала б 32 гады!

Вядучы 1: Чатыры доўгія гады, 1418 дзён і начэй ішла на нашай зямлі самая страшная кровапралітная вайна. Наш народ разграміў фашызм і

выратаваў ад яго народы ўсяго свету. Перамога прыйшла вясной 9 мая 1945 года. У Маскве на Краснай плошчы адбыўся першы парад Перамогі.

Вядучы 2: Дарагія рабаты, кожны год уся краіна адзначае падзею гістарычнага маштабу – Дзень Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне. Гэтай даце і мы прысвячаем сваё мерапрыемства. Уся гісторыя вайны ад падзей 1941 года да апошніх удараў Савецкай Арміі 1945 года ўяўляе сабой эпапею нябачанага гераізму. І колькі б гадоў не прайшло, людзі зямлі зноў і зноў будуць вяртацца ў памяці да гэтай перамогі.

Вядучы 1: Сёння мы прапануем вам стаць галоўнымі героямі падарожжа. Вам трэба будзе выканаць заданні на кемлівасць, праявіць спрыт, эрудыцыю, уважлівасць, зладжанасць каманды, таму што толькі дружная каманда здолее справіцца з усімі выпрабаваннямі і раскрыць усе сакрэты скрытых заданняў.

Вядучы 2: Цяпер кожная з каманд атрымлівае маршрутны ліст, у якім паказаны парадак праходжання станцый, і план-схему, на якім адзначана размяшчэнне станцый. Рухацца ад станцыі да станцыі неабходна строга па парадку іх нумароў у вашым маршрутным лісце. Парадак руху па станцыях у кожнай каманды свой. Кожны правільны адказ на пытанне -1 бал.

Вядучы 1: На ўсіх этапах вас чакаюць дарослыя, якія і будуць ацэньваць падрыхтоўку і выдаваць літары. Пасля праходжання станцый вы атрымаеце 7 літар, з якіх павінны сабраць слова. Тая каманда, якая першая пройдзе станцыі і збярэ дакладна слова, – каманда-пераможца.

I. СТАНЦЫЯ “Цікавыя факты пра вайну 1941-1945 гг.”

Легенда: Вядомы выраз "Сцісласць – сястра таленту" належыць А. П. Чэхаву. Ён выказаў гэтую думку ў лісце свайму брату такімі словамі: "Мая парада: падчас старайся быць арыгінальным і па магчымасці разумным, але не бойся паказацца вальнадумным...". Вашы адказы на пытанні бліц-апытвання – гэта вашы веды і асабістыя ўражанні ад падзей далёкіх гадоў Вялікай Айчыннай вайны:

1. Колькі гарадоў-герояў у Рэспубліцы Беларусь. (2 гарады)
2. Калі пачалася Вялікая Айчынная вайна? (22 чэрвеня 1941 года ў 4 гадзіны раніцы)
3. Чый голас прагучаў па Усесаюзным радыё, аб'яўляючы пачатак ВАВ? (Юрый Барысавіч Левітан)
4. Крэпасць-герой, якая атрымала першы ўдар фашысцкіх войскаў у ВАВ? (Брэсцкая крэпасць)
5. Колькі дзён доўжылася абарона Брэсцкай крэпасці? (30 дзён)
6. Лепшы танк савецкай арміі падчас ВАВ? (Танк "Т-34")

7. Асобы, які змагаліся на акупаванай фашыстамі тэрыторыі за свабоду і незалежнасць сваёй Радзімы. (Партызаны, падпольшчыкі)

8. Назва ракетнай устаноўкі, якая была вынайздзена незадоўга да вайны? (Кацюша)

9. Нямецкі цяжкі танк часоў ВАВ? («Тыгр»)

10. Як называліся палявыя збудаванні, якія служылі агнявымі пазіцыямі і хованкамі салдат і баявой тэхнікі? (Акопы, траншэі, дзоты)

II. СТАНЦЫЯ «Тэхніка Вялікай Айчыннай вайны»

Легенда: Самай важнай часткай Вялікай Айчыннай вайны былі маштабныя сухапутныя бітвы па ўсім фронце ад Балтыкі да Чорнага мора. І, вядома, яны не былі б магчымыя без стралковай зброі. У час ваенных падзей часта не хапала зброі на тым альбо на другім участку фронту, пагэтану часта шыфравалася неабходнасць у той ці другой зброі для перадачы інфармацыі з адной часткі фронту ў другую. Ваша задача: з двух прапанаваных слоў скласці слова-пароль ваеннай зброі. Пры гэтым абавязкова выкарыстоўваць усе літары (напрыклад –ІНГАР + ЗОН = гарнізон)

МААТ + РАГ = ГАРМАТА

АС + АМЛЕТ = САМАЛЁТ

ПЛАТ + СЕТ = ПІСТАЛЕТ

ПАН + РОТ = ПАТРОН

АЎТА + ТАМ = АЎТАМАТ

РАД + САН = СНАРАД

III. СТАНЦЫЯ “Залаты” цягнік”

Легенда: дакументы Другой сусветнай вайны сведчаць, што ў 1945 годзе падчас адступлення нацысты вывезлі з Вроцлава бронецягнік, нажараны каштоўнасцямі і тонамі золата, канфіскаванага ва ўрадаў акупаваных краін і ў людзей. Цягнік быў даўжынёй 150 метраў, і там магло знаходзіцца каля 300 тон золата! Сілы саюзнікаў у канцы вайны знайшлі частку золата нацыстаў, аднак яго вялікая частка, відавочна пагружаная ў цягнік, адышла ў нябыт. Цягнік вёз каштоўны груз з Вроцлава ў Валбжых, аднак знік у дарозе пры дагэтуль не высветленых абставінах — як пад зямлю праваліўся. І з 1945 года цягнік ніхто больш не бачыў, а ўсе спробы яго знайсці аказваліся беспаспяховымі. У ваколіцах Валбжыху маецца старая сістэма тунэляў, пабудаваная фашыстамі, у адным з якіх, паводле мясцовых легенд, і стаіць сабе зніклы цягнік. Як называецца краіна, у якой як быццам знаходзіцца бронецягнік?

(гл. Дадатак: 14.55-15.00-15.15-11.15-13.20-13.05-15.05(ПОЛЬШЧА)

IV. СТАНЦЫЯ ”Саперы”

Легенда: Чэрвень 1944 г. Савецкія войскі пачынаюць самую маштабную ў гэтай вайне аперацыю "Баграціён". Для гэтага вайсковыя калоны бронетэхнікі павінны прайсці па адзінай вядучай туды трасе паміж палескіх балот, якую фашысты замініравалі. Місія здаецца невыканальнай. Ворагі кладуць на дарогу тысячы смяротных пастак. Міны выкладзены літаральна слямі. Задачу правесці разведку і размініраванне маршруту атрымлівае ваша група...

На поле памерам 8 на 8 клетак у некаторых ячэйках схаваныя "міны". Камандзе па чарзе неабходна пераадолець "замініраванае поле". Удзельнік каманды робіць спробу. Калі клетка чыстая, то суддзя дае каманду: "далей", удзельнік выбірае наступную клетку. Калі клетка замініраваная, суддзя кажа: "Міна", і ўдзельнік саступае ход свайму таварышу (1 ход- 1 клетка ўперад). Членам каманды важна запомніць месца размяшчэння мін. За праходжанне каманда атрымлівае чарговую літару.

V. СТАНЦЫЯ "На прывале"

Легенда: Хто сказаў, што трэба кінуць

Песні на вайне?

Пасля бою сэрца просіць

Музыкі ўдвая! (аўтар Лебедзеў-Кумач)

Кіраўнік наігрывае на баяне песні ваенных гадоў, каманда адгадвае. За праходжанне этапу каманда атрымлівае чарговую літару.

Можна выкарыстаць песні:

«Дзень Перамогі» (муз. Д. Тухманова, сл. В. Харытонава);

«Свяшчэнная вайна» (муз. А. Аляксандрава, сл. В. Лебедзева);

«Цёмная ноч» (муз. Н. Багаслоўскага, сл. В. Ататава);

« Дарогі» (муз. А. Новікава, сл. Л. Ашаніна);

«У зямлянцы» (муз. К. Лістова, сл. А. Суркова);

«Кацюша» (муз. М. Блантэра);

«Жураўлі» (муз. Я. Фрэнкеля, сл. Р. Гамзатава);

«Паклонімся вялікім тым гадам» (муз. А. Пахмутавай, сл. М. Львова)

VI. СТАНЦЫЯ " Кемліваць у любой справе выйграе!"

Легенда: Перамагчы праціўніка часта дапамагалі нестандартныя хады. У самым пачатку вайны падчас баёў пад Мінскам адзін савецкі ўзвод апынуўся непадалёку ад вёскі, дзе былі мядовыя пчальнікі. Праз некалькі гадзін у вёску ўвайшла нямецкая пяхота. Паколькі немцаў было значна больш, чым чырвонаармейцаў, тыя адступілі ў бок лесу. Здавалася, надзеі выратавацца не было. Але тут аднаму з нашых салдат прыйшла ў галаву геніяльная думка: ён пачаў пераварочваць вулі з пчоламі. Раз'юшаныя казуркі былі вымушаныя выляцець з вуляў і сталі кружыць у паветры. Як

толькі фашысты наблізіліся, рой накінуўся на іх. Ад шматлікіх укусаў немцы крычалі і качаліся па зямлі, а савецкія салдаты ў гэты час адступілі ў бяспечнае месца.

Камандзе прапануюцца фотаздымкі, якія характарызуюць салдацкае жыццё ў нестандартнай сітуацыі. Каманда павінна даць арыгінальную назву фота.

VII. СТАНЦЫЯ “Піянерская”

Легенда: Піянеры-героі – да вайны гэта былі самыя звычайныя хлапчукі і дзяўчынкі. Вучыліся, дапамагалі старэйшым, гулялі, бегалі-скакалі, разбівалі насы і каленкі. Іх імёны ведалі толькі родныя, аднакласнікі ды сябры. Прышоў час, і яны паказалі, якім велізарным можа стаць маленькае дзіцячае сэрца, калі разгараецца ў ім святая любоў да Радзімы і нянавісць да яе ворагаў.

Маленькія героі Вялікай вайны. Яны змагаліся побач са старэйшымі: бацькамі, братамі, побач з камуністамі і камсамольцамі. Раскажыце аб подзвігу піянераў-герояў, нумар якога вам выпала выбраць.

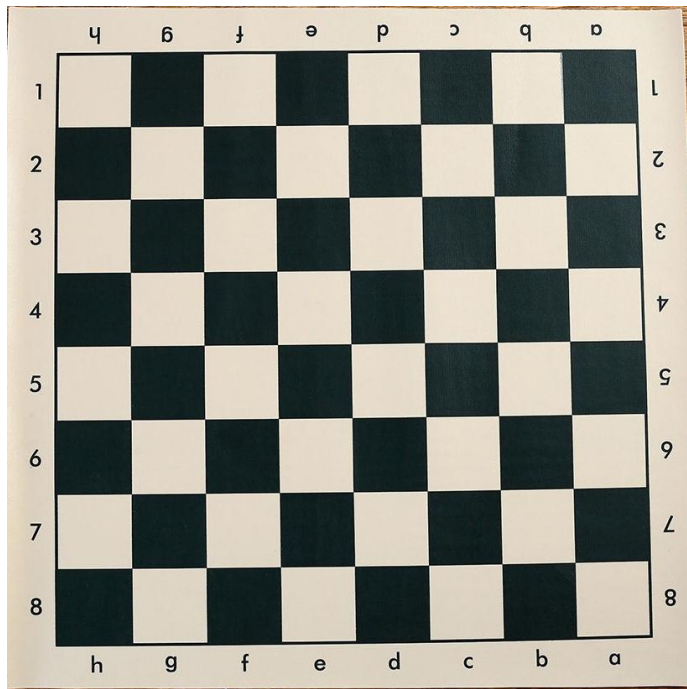
Удзельнікі выцягваюць пэўны нумар партрэта піянера-героя і расказваюць пра яго подзвіг.

ДАДАТАК

Маршрутны ліст каманды _____

Станцыя	Колькасць балаў

Для станцыі 4

Для станцыі 3

